

הלבות פסולי המקדשין פרק ב

א. כל הדמים הנתנין על מזבח החיצון אם נתן מתנה אחת בלבד, כפר. ואפלו בחטאת מתנה אחת היא העיקר, ושאר הארבע מתנות למצה: שנאמר "ודם זבחיך, ישפך על-מזבח ה' אלהיך" (דברים יב, כז) שפיכת הדם על המזבח, היא העיקר. וכל הנתנין בזריקה, שנתנן בשפיכה יצא, שנאמר "ודם-זבחיך, ישפך . . .".

ב. כל הדמים הנתנין על מזבח הפנימי אם חסר אחת מהן, לא כפר: אלא כלן, הן עיקר הפפירה שהרי הכתוב הקפיד על מנינו, שנאמר "שבע פעמים" (ויקרא ד, ו; ויקרא ד, יז).

ג. חטאת שנתן ממנה מתנה אחת, ומתו הבעלים ושלם ארבע המתנות לאחר המיתה. אבל אם נתן האחת ביום, לא יתן השלוש בלילה. ואם נתן אחת בפנים, והשלימן בחוץ חייב משום מעלה בחוץ. היה מזה, ונקטעה ידו שלמזה קדם שיגיע דם לאויר המזבח לא עלתה לו הזיה.

ד. שנה מתן קרנות בחטאת בין בחטאת הנעשית בפנים, בין בחטאת הנעשית בחוץ פסל; אבל בשאר הקדשים, כשרים. נתן הדם מן הקרן ולפנים בין בחטאת בין בשאר קדשים, בין במזבח הפנימי בין במזבח החיצון פסל.

ה. דם שמצותו לתן אותו למעלה מחצי המזבח, שנתנו למטה, או שמצותו למטה, שנתנו למעלה, או שמצותו לתנו בפנים בהיכל, שנתנו על המזבח החיצון, או הנתנין על מזבח החיצון, שנתנן לפנים בהיכל, או שנתן דם הנתנין בחוץ על הכפוש, שלא כנגד היסוד הרי בשר הזבח פסול; ואף על פי כן נתכפרו הבעלים בו, כיון שהגיע דם למזבח אף על פי שהגיע שלא למקומו, הרי הוא כמו שהגיע למקומו לכפר.

ו. במה דברים אמורים, בשעה זה הזורק כשר לעבודה; אבל אם קבל הכשר ונתן לפסול, ונתן הפסול את הנתנין למעלן למטן, ואת הנתנין בפנים בחוץ, ואת הנתנין בחוץ בפנים, או שנתן על הכפוש שלא כנגד היסוד לא נפסל בשר הזבח, אם נשאר דם הנפש; אלא יחזר הכשר ויקבל שאר דם הנפש, ויזרק הדם במקומו.

ז. דמי קדשים שנתערבו בין דם בדם, בין כוס בכוסות אם נתערבו הנתנין מתנה אחת בנתנין מתנה אחת, יתן הכל מתנה אחת; וכן הנתנין מתן ארבע בנתנין מתן ארבע, יתן הכל מתן ארבע; נתערבו הנתנין מתנה אחת בנתנין שתיים שהן כארבע, יתן הכל מתנה אחת.

ח. נתערבו הנתנין למעלה בנתנין למטה ישפך הכל לאמה, והזבחים פסולין; אפלו נתערבו שירי החטאת, עם דם העולה שמקום הכל למטה ישפך הכל לאמה. ואם לא שאל, אלא נתן מן התערבת למעלה ולמטה הרי זה כשר; נתן למעלה, ושאל יתן למטה: ואלו ואלו עלו לו.

ט. נתערבו הנתנין בפנים בנתנין בחוץ, ישפכו הכל לאמה; ואם לא שאל, ולקח דם התערבת ונתן ממנו בפנים ובחוץ בין שנתן בפנים וחזר ונתן בחוץ, או בחוץ וחזר ונתן בפנים הכל כשר.

י. בַּמָּה דְּבָרִים אֲמֹרִים, בְּשָׂאָר דְּמִים הִנָּתַנִּין בַּחוּץ חוּץ מִן הַחֲטָאֵת. אֲבָל דֵּם חֲטָאֵת הִנְעֲשִׂית בַּחוּץ שְׁנַתְעָרַב בְּדֵם חֲטָאֵת הִנְעֲשִׂית בְּפָנִים אִם נָתַן בַּחוּץ וְחִזֹּר וְנָתַן בְּפָנִים, כָּשֶׁר; נָתַן בְּפָנִים וְחִזֹּר וְנָתַן בַּחוּץ, פְּסוּלָה: שְׂדֵם חֲטָאֵת שְׁנִכְנַס לְהִיכָל, אִפְלוּ חֲטָאֵת יַחֲיד הִנָּאכְלַת אֲסוּרָה, שְׁנֵאמַר "וְכָל-חֲטָאֵת אֲשֶׁר יוּבָא מִדְּמָה . . ." (ויקרא ו, כג). וְהוּא שְׂיָבוֹא דֶּרֶךְ שַׁעַר הַהִיכָל, שְׁנֵאמַר "יוּבָא", דֶּרֶךְ בִּיָּאָה; אֲבָל אִם הִכְנִיסוּ בְּשַׁפְשֹׁף, אוֹ דֶּרֶךְ חֲלוּן, אוֹ גַּג אֵינוֹ נִפְסָל.

יא. פֶּר הָעֵלִם וְשַׁעֲרֵי עֲבוּדָה זָרָה, שְׂדֵם נִכְנַס לְהִיכָל אִם הִכְנִיסוּ לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים, נִפְסָל: שְׂמֻקּוֹם זֶה, פְּנִימָה שְׁלִמְקוּמָן הוּא. וְכֵן פֶּר וְשַׁעֲרֵי שְׁלִיזֵים הַפְּפוּרִים, שְׂדֵם נִכְנַס לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אִם הִכְנִיס דָּמָם לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים, וְהִזָּה מִמֶּנּוּ, וְהוּצִיָּא לְהִיכָל, וְחִזֹּר וְהִכְנִיסוּ לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים נִפְסָל, וְאֵינוֹ גּוֹמֵר מִמֶּנּוּ הַזֵּיוֹת שֶׁבִּקְדֹשׁ הַקֳּדָשִׁים: שְׂפִיזֵין שְׂיָצָא, יָצָא.

יב. וְכֵן אִם גָּמַר הַזֵּיוֹת שֶׁבִּקְדֹשׁ הַקֳּדָשִׁים, וְהוּצִיָּא לְהִיכָל וְהִזָּה מִקְצַת הַזֵּיוֹת, וְהוּצִיָּא חוּץ לְהִיכָל, וְחִזֹּר וְהִכְנִיסֵן לְהִיכָל אֵינוֹ גּוֹמֵר הַזֵּיוֹת שֶׁבִּהִיכָל: שְׂפִיזֵין שְׂיָצָא הָדֵם חוּץ לְמִקְוָמוֹ, נִפְסָל.

יג. חֲטָאֵת שֶׁקָּבַל דָּמָה בְּשִׁתֵּי כּוֹסוֹת, וְיָצָאת אַחַת מֵהֶם לַחוּץ הַפְּנִימִית כְּשֶׁרָה, וְיָזָה מִמֶּנָּה; נִכְנָסָה אַחַת מֵהֶם לְהִיכָל, וְהִזָּה מִמֶּנָּה שֵׁם אֵף הַחִיצוֹנָה פְּסוּלָה: שְׁנֵאמַר "אֲשֶׁר יוּבָא מִדְּמָה" (ויקרא ו, כג) אִפְלוּ מִקְצַת דָּמָה אִם נִכְנַס לְכַפֵּר בִּקְדֹשׁ, נִפְסָלָה.

יד. דֵּם הַחֲטָאֵת שֶׁהִכְנִיסוּ לְכַפֵּר בּוֹ בְּפָנִים וְלֹא כַפֵּר, אִלָּא הוּצִיָּאוּ וְלֹא הִזָּה מִמֶּנּוּ בְּפָנִים כָּלוּם אִם הִכְנִיסוּ בְּשׁוֹגֵג, הֲרִי זֶה כָּשֶׁר, וּמִזָּה מִמֶּנּוּ בַּחוּץ, שֶׁהֲרִי לֹא כַפֵּר בִּקְדֹשׁ; וְאִם הִכְנִיסוּ בְּמִזִּיד, פְּסוּל.

טו. הִכְנִיס הַחֲטָאֵת עֲצָמָה לְהִיכָל, כְּשֶׁרָה שְׁנֵאמַר "אֲשֶׁר יוּבָא מִדְּמָה" (ויקרא ו, כג), וְלֹא בְּשֶׁרָה. חֲטָאֵת הָעוֹף שֶׁפָּרַכְסָה וְנִכְנָסָה לְהִיכָל, כְּשֶׁרָה. הִכְנִיס דֵּם חֲטָאֵת הָעוֹף לְהִיכָל בְּצוּאָרָה, הֲרִי זֶה סֵפֶק אִם הַצּוּאָר חָשׁוּב כְּכֹלִי. נִשְׁפָּף דֵּם חֲטָאֵת הָעוֹף, וְאִסְפוּ הֲרִי זֶה סֵפֶק אִם הַכֹּלִי פּוֹסֵל בְּדְמָה, אוֹ אֵינוֹ פּוֹסֵל. לְפִיכָךְ תִּשְׁרָף, כָּכָל חֲטָאֵת הָעוֹף שֶׁהִיא סֵפֶק.

טז. חֲטָאֵת שֶׁקָּבַל דָּמָה בְּאַרְבַּעַת כּוֹסוֹת, וְנָתַן מִתְּנָה אַחַת מִכָּל כּוֹס שְׁיָרֵי אַרְבַּעַתָּן נִשְׁפָּף עַל הַיִּסּוּד, שְׁנֵאמַר "וְאֵת-כָּל-דְּמָה יִשְׁפֹּךְ . . ." (ויקרא ד, ל; ויקרא ד, לד). נָתַן אַרְבַּע הַמִּתְּנוֹת מִכּוֹס אֶחָד שְׁיָרֵי אוֹתוֹ הַכּוֹס נִשְׁפָּף עַל הַיִּסּוּד, וְשָׂאָר הַכּוֹסוֹת נִשְׁפָּכִין לָאֲמָה.

יז. דֵּם שֶׁנִּפְּלַל לְתוֹךְ הַמַּיִם, אוֹ לְתוֹךְ דְּמֵי חֲלִין לֹא יִזָּה מִמֶּנּוּ; וְאִם הִזָּה, פְּסוּל. נִפְּלַל מַיִם לְתוֹךְ הַדָּם שֶׁבְּמִזְרָק אִם יֵשׁ בּוֹ מִרְאָה דֵּם, כָּשֶׁר. נִפְּלַל לְתוֹכוֹ יֵין אוֹ דֵּם חֲלִין אוֹמְדִין אוֹתוֹ, אֵלּוּ הֵיזָה מַיִם: אִם רְאוּיִין לְבַטֵּל דֵּם שֶׁבְּמִזְרָק עַד שֶׁלֹּא יִהְיוּ מִרְאִיו מִרְאָה דֵּם, הֲרִי זֶה לֹא יִזָּה מִמֶּנּוּ; וְאִם אֵינָם רְאוּיִין לְבַטֵּל מִרְאִיו, יִזָּה מִמֶּנּוּ.

יח. דֵּם הַקֳּדָשִׁים שְׁנַתְעָרַב בְּדֵם פְּסוּלֵי הַמִּזְבֵּחַ, אוֹ בְּדֵם קֳדָשִׁים שֶׁנִּפְסְלוּ בְּשַׁחֲטָתָן יִשְׁפָּף הַכֹּל לָאֲמָה; וְאִפְלוּ קָרְבוֹ כָּל הַכּוֹסוֹת חוּץ מֵאֶחָד יִשְׁפָּף לָאֲמָה, וְכָל אוֹתָן הַזִּבְחִים פְּסוּלִין. נִתְעָרַב בְּדֵם הַתְּמִצִּית, יִשְׁפָּף לָאֲמָה; וְאִם לֹא שָׂאָל, וְנָתַן כָּשֶׁר.

יט. הָאֱמוּרִין, וְאֲבָרֵי הָעוֹלוֹת, וְהַקְמָצִים, וְהַלְבוּנָה, וּמִנְחוֹת
הַנִּשְׂרָפוֹת, אַחֲרֵי שֶׁנִּתְקַדְּשׁוּ בְּכָלִי שְׁרֵת אִם זָרֵק אֶחָד מִכָּל אֱלֹהִים
עַל גְּבִי הָאֲשִׁים, בֵּין בֵּיד בֵּין בְּכָלִי, בֵּין בִּימִין בֵּין בְּשִׁמְאֵל הָרִי
אֱלֹהִים כְּשֵׁרִים. הַמִּים וְהַיֵּין שֶׁנִּסְכָּן בֵּין בְּקַעֲרָה, בֵּין בַּהִין, בֵּין
בְּשֶׁאֵר כָּלִי הַשְּׁרֵת כְּשֵׁרִים; נִסְכָּן בְּכָלִי חַל, אוֹ בִידוֹ פְּסוּלִין.

כ. אֲבָרִים שֶׁסִּדְּרָן, וְכֵן קִמֵּץ שֶׁסִּדְּרוּ, וְסִדֵּר הָעֲצִים שֶׁלִּמְעַרְכָּה
לְמַעַלָּה מֵהֶם, אוֹ שֶׁסִּדְּרָן מִצְדֵי הָעֲצִים הָרִי זֶה סִפֵּק אִם דֶּרֶךְ
הַקְטָרָה בְּכָף, אוֹ אֵין דֶּרֶךְ הַקְטָרָה בְּכָף. לְפִיכֵךְ לְכַתְּחֻלָּה לֹא
יַעֲשֶׂה כֵן; וְאִם עָשָׂה, הִרְצָה.